

Mechelen / 07 04 2022

Beoordeling bodemonderzoek 3M wijst op noodzaak tot bodemsanering in Zwijndrecht en Beveren

Op 10 februari ontving de OVAM het verslag van het eerste gefaseerd, beschrijvend bodemonderzoek (BBO) voor de PFAS-verontreiniging in Zwijndrecht van de erkende bodemsaneringsdeskundige van 3M. In dit onderzoek werd de verontreiniging in het vaste deel van de aarde onderzocht in de woon- en landbouwgebieden in Zwijndrecht en Beveren. De OVAM riep 3M in 2019 op tot dit nieuw onderzoek nadat de European Food Safety Authority (EFSA) aanzienlijk strengere PFAS-waarden in het vooruitzicht had gesteld. De OVAM heeft het onderzoek de voorbije weken beoordeeld en voor advies voorgelegd aan diverse overheden, instellingen en de betrokken lokale besturen. De conclusie luidt dat er sprake is van ernstige bodemverontreiniging waarbij humaan-toxicologische risico's niet uitgesloten kunnen worden voor een gebied dat zich uitstrekt over de gemeenten Zwijndrecht en Beveren.

Voor de nabije omgeving van de fabriek verwacht de OVAM van 3M uiterlijk 1 juli een bodemsaneringsproject (BSP) Voor de ruimere omgeving verwacht de OVAM uiterlijk 1 december een BSP. In tussentijd vraagt de OVAM aan 3M het onderzoek verder te zetten om de perimeter van de verontreiniging nauwkeuriger af te bakenen. Voor de beoordeling van dit BBO werd rekening gehouden met de inzichten van het tweede tussentijds rapport van 25 maart 2022 van opdrachthouder Karl Vrancken over de toepassing van het voorzorgsbeginsel en de EFSA 2020 waarden. De eigenaars van de circa 4.600 betrokken percelen zullen in de loop van de volgende dagen een bodemattest ontvangen met de gegevens van het BBO, alsook een begeleidend schrijven.

Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir : "De beoordeling van het beschrijvend bodemonderzoek door de OVAM is wederom een stap in de goede richting om de vervuiling rond de 3M-site op te kuisen. Maar het mag niet bij woorden blijven en er zullen nog stappen nodig zijn. In de eerste plaats ligt die verantwoordelijkheid dan ook bij de vervuiler 3M om woorden om te zetten in daden. De vervuiler betaalt en daar wijken we niet van af."

Ruime adviesronde

Van het VITO, het FAVV, het Departement Omgeving, de VMM, de gemeente Zwijndrecht en de gemeente Beveren werd op 16 maart een advies ontvangen. Van het Agentschap Zorg en Gezondheid werd op 28 maart een advies ontvangen. Door de coalitie Grondrecht en Zwijndrecht Gezond werd op eigen initiatief een evaluatie van het verslag van het BBO aan de OVAM overgemaakt. Het advies vanuit de expertise van de aangeschreven instanties is voor de OVAM relevant om een zorgvuldige beoordeling van het BBO te maken.

Conclusie van de OVAM met betrekking tot het BBO

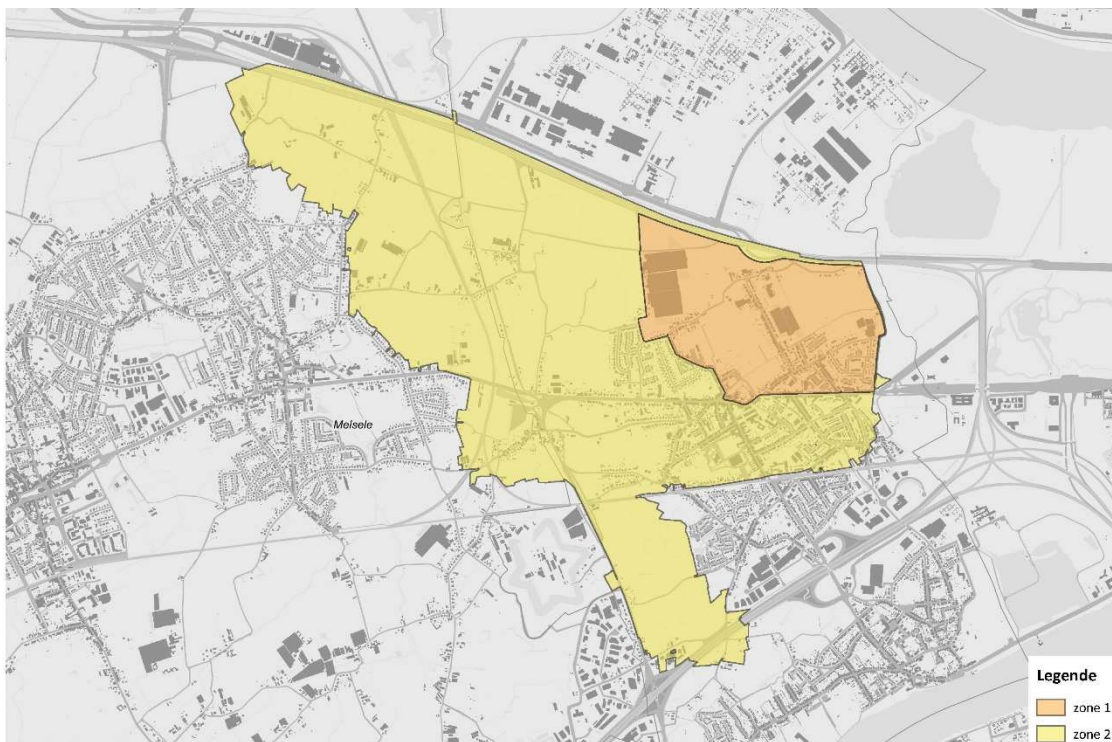
Het Bodemdecreet voorziet dat de OVAM zich moet uitspreken over de aard en de ernst van de bodemverontreiniging die de erkende bodemsaneringsdeskundige heeft vastgesteld in het kader van het gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek. De conclusie van de OVAM luidt als volgt:

- het gaat om een gemengde, overwegend historische bodemverontreiniging. Dit betekent dat de verontreiniging deels is ontstaan voor 29 oktober 1995 (eerste Bodemdecreet) en deels daarna;
- het gaat om een ernstige bodemverontreiniging waarbij humaan-toxicologische risico's niet uitgesloten kunnen worden;
- rekening houdend met het Bodemdecreet en met de inzichten van het tweede tussentijds rapport van 25 maart 2022 van opdrachtgever Karl Vrancken over de toepassing van het voorzorgsbeginsel en de EFSA 2020 waarden is bodemsanering noodzakelijk;
- 3M Belgium moet als 'saneringsplichtige' de bodemsanering uitvoeren.

Wat zijn de volgende stappen

Voor de nabije omgeving van de fabriekssite, de oranje zone op de kaart die zich uitstrekt van de E34 in het noorden, de Vlietbosbeek in het oosten, de N70 in het zuiden tot de Blauwe Hoevestraat, de Neerstraat (het stuk tussen de Blauwe Hoevestraat en de Richard Orlentstraat) en de Richard Orlentstraat in het westen, moet 3M een BSP opstellen tegen 1 juli van dit jaar. Het is de bedoeling om nog dit jaar te starten met de sanering. Voor de ruimere omgeving, de gele zone op de kaart, moet 3M een BSP opstellen tegen 1 december van dit jaar.

Een bodemsaneringsproject is een vergelijkende studie door een erkend bodemsaneringsdeskundige waarin men de wijze bepaalt (te gebruiken technieken, te verwachten resultaten, timing, ...) waarop de bodemsaneringswerken zullen worden uitgevoerd. Op basis van die vergelijkende studie stelt hij dan de te gebruiken techniek voor aan de OVAM.

////////////////////////////////////

In tussentijd vraagt de OVAM aan 3M om een volgend gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren om de contour van de verontreiniging nog beter in kaart te brengen en eventuele andere PFAS-verontreinigingsbronnen te detecteren.

De eigenaars van de circa 4600 betrokken percelen zullen in de loop van de volgende dagen een bodemattest ontvangen met de gegevens van het beschrijvend bodemonderzoek, alsook een begeleidend schrijven. Zij worden ook geïnformeerd over de gebruiksadvisen die gelden op hun gronden. De eerder geformuleerde 'no regret'-maatregelen blijven sowieso van kracht.

Voor meer informatie:

Jan Verheyen – Stationsstraat 110 2800 Mechelen

T 015 284 148 – G: 0479 89 07 46

woordvoerder@ovam.be